

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ПОТРЕБ МЕНЕДЖЕРСЬКИХ СТРУКТУР ПРИ УХВАЛЕННІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ПРОГРАМНИМИ ПРОДУКТАМИ ДЛЯ СТАТИСТИЧНОГО АНАЛІЗУ

Н.Л. Ющенко, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту
Чернігівський національний технологічний університет

Стратегією сталого розвитку „Україна – 2020” [1] передбачені фокусування на забезпеченні формування і просування, наряду з іншими, бренд-меседжу „Україна – країна високих технологій та інновацій”, застосуванні новітніх інформаційно-комунікативних технологій як при виробленні й реалізації цілісної державної політики, спрямованої на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики, підвищенні прозорості та ефективності розподілу та витрачання публічних фінансів, так і у дерегуляції та розвитку підприємництва, в усіх інших сферах життя суспільства.

Для подальшого вдосконалення державного управління і прийняття виважених, раціональних рішень щодо забезпечення розвитку національної економіки та соціальної сфери, залучення широких верств населення до обговорення актуальних питань і завдань подальшого розвитку країни необхідна якісна і своєчасна статистична інформація про економічне, соціальне та екологічне становище України та її регіонів [2]. Відповідно, у сьогоденному суспільстві, що базується на знаннях та інформації, потрібні якісно підготовлені користувачів статистичної інформації – фахівці здатні приводити обсяги інформації до потреб системи управління в умовах глобалізації, всебічно досліджувати глибокі перетворення економічних і соціальних процесів, що відбуваються у суспільстві, на основі науково обґрунтованих показників, узагальнювати і прогнозувати тенденції розвитку окремих територіальних утворень і держави, виявляти резерви підвищення ефективності суспільного виробництва, удосконалити статистичну інформацію та методологію розрахунку показників, які характеризують масові соціально-економічні явища і процеси.

Вміння знаходити необхідну інформацію з різних джерел, володіння основами аналітичної обробки інформації, здатність використовувати комп'ютерні інформаційні технології, базовими складовими яких є численні програмні продукти, є складовими інформаційної культури [3, с. 15]. На ринку доступні більше тисячі статистичних програм [4] у високоінтегрованих середовищах, де весь процес аналізу від введення даних або імпорту їх з інших баз даних до побудови автозвіту і збереження їх у певному форматі повністю автоматизований, що дозволяє використовувати їх навіть непрофесійними статистиками.

Вибір програмного продукту для обробки даних залежить від характеру поставлених завдань, обсягу оброблюваного матеріалу, кваліфікації користувачів, якості комп'ютерної техніки і т. д. Найбільшого поширення у практиці набули:

- Microsoft Excel, перелік основних статистичних функцій вбудованих у який зведені в [5, с. 334-336.], – простий для швидкого оволодіння та використання, містить достатньо повний набір стандартних статистичних методів і широкий набір засобів графічного представлення даних, відповідає вимогам можливості перетворення та організації зберігання даних і можливості обміну з іншими базами даних, надає зручні можливості для включення у звіти вихідних даних, графіків, проміжних та кінцевих результатів розрахунків,

- спеціалізовані статистичні пакети (Mesosaur, DataScope, Класс-Мастер, Эвриста, САНИ),

- професійні (SAS, BMDP),

- статистичні програми загального призначення (універсальні), що містять широкий набір статистичних процедур (Statistica від StatSoft Inc. [6], SPSS від IBM [7], Statgraphics [8], SAS, S-Plus [9], Stadia [10], Olymp),

- програми, орієнтовані на вирішення широкого кола економетричних задач (EViews від Quantitative Micro Software IHS Global Inc. [11], Stata від StataCorp LP [12], [13], Gretl)

та інші, порівняльний аналіз яких здійснюється, наприклад, в [14].

На офіційному сайті Міжнародного року статистики (Statistics2013) [15] розміщено інформацію про можливість використання статистиків у різних сферах діяльності та на різних посадах, оскільки статистик може об'єднати свій інтерес майже з будь-якою галуззю науки, технології або бізнесу. Зважаючи на існуюче соціально-економічне становище України та перспективи її входження до ЄС з метою покращення інформаційного забезпечення вирішення проблем, що виникають на мікро-, мезо- і макрорівні, підготовка фахівців для потреб економіки, бізнесу та управління з урахуванням сучасних вимог практики та відповідності підготовки фахівців міжнародним освітнім програмам у контексті прийняття нового Закону „Про вищу освіту” [16] та переходу на Міжнародний класифікатор освіти [17] має здійснюватися задля досягнення високоефективної діяльності в усіх сферах, оскільки це є важливою передумовою забезпечення високих темпів економічного зростання, підвищення до рівня європейських стандартів життя та виходу України на провідні позиції у світі, що є метою Стратегії [1].

Застосування сучасних інформаційних технологій та інтегрованих в них статистичних методів, що дозволяють одночасно врахувати весь комплекс ринкових факторів та умов функціонування реальних систем, виявити нові закономірності й тенденції, будувати прогнози їх подальшого розвитку і знаходити найкращий варіант, під час глибокої соціально-економічної кризи в Україні забезпечуватиме прийняття рішень на користь найвигідніших для функціонування суб'єктів господарювання з позицій безпеки, безперебійності, якості та доступності, привабливих за екологічними наслідками.

Список використаних джерел

1. Стратегія сталого розвитку „Україна – 2020” : Указ Президента України №5/2015 від 12.01.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
2. Стратегія розвитку державної статистики на період до 2017 року : Розпорядження Кабінету міністрів України №145-р від 20.03.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/145-2013-%D1%80/page>
3. Інформаційні системи в менеджменті : [підруч.] / В. О. Новак, Ю. Г. Симоненко, В. П. Бондар, В. В. Матвеев. – К. : Каравела; Піча Ю.В., 2008. – 616 с.
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.piter-press.ru/attachment.php>
5. Ющенко Н. Л. Статистика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Н. Л. Ющенко, Т. Л. Ющенко. – Чернігів : Десна Поліграф, 2015. – 344 с.
6. Сайт фірми Statsoft – розробника пакету STATISTICA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statsoft.ru/>
7. Сайт компанії SPSS Rus. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.spss.ru/>
8. Сайт компанії-розробника пакету STATGRAPHICS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statgraphics.com/>
9. Сайт компанії Manugistics Group – постачальника пакету STATGRAPHICS PLUS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.manugistics.com>
10. Демонстрація пакету STADIA [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.protein.bio.msu.su/akula/index.htm>
11. Сайт розробника програми EViews [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eviews.com>
12. Професійний статистичний пакет Stata [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stata.com>
13. Колеников С. О. Прикладний економетричний аналіз в статистичному пакеті Stata6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.komkon.org/~tacik/Stata6Ec.pdf>
14. Айвазян С. А. Програмне забезпечення по статистичному аналізу даних : Методологія порівняльного аналізу і вибірочний огляд ринку / С. А. Айвазян, И. С. Степанов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pubhealth.spb.ru/SAS/STatProg.htm>
15. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.statistics2013.org/>
16. Про вищу освіту : Закон України із змінами, затв. Верховною Радою України №1556-VII від 01.07.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
17. Пересмотренный ЮНЕСКО вариант Международной стандартной классификации образования (МСКО 2011) : Резолюция 36C/19 от 05.09.2011 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/UNESCO_GC_36C-19_ISCED_RU.pdf